

såvel som i store dele af dansk lovgivning, hvor eksklusivbestemmelser eller eksklusivlignende bestemmelser findes i en lang række tilfælde. Det er efter mindretallets opfattelse uforsvarligt og dårlig lovgivningsskik, hvis man ikke sikrer klarhed over konsekvenserne af en fjernelse af sådane bestemmelser. Det foreliggende lovforslag lever ikke op til de krav til forberedelse, som med rette kan forventes af lovgivning på så vigtigt et område.

Hvilken virkning vil lovforslagets gennemførelse eksempelvis få for advokater, praktiserende læger, tandlæger og apotekervæsen? Hvilken virkning vil lovforslagets gennemførelse få for offentligt støttede konsulent- og indkøbsordninger, hvis man fra den ene dag til den anden må se bort fra medlemskab af bestemte foreninger som forudsætninger for at nyde godt af ordningerne? Hvilken virkning vil lovforslaget få for loven om vikarordning inden for landbruget, der kræver medlemskab af en forening som betingelse for at udnytte vikarordningen?

Disse eksempler er tilstrækkelige til at vise, at det ikke er en enkel sag at gribe ind med lovgivning. Det kræver kortlægning og forberedelse, bl. a. i form af lovændringer på en del områder.

Forslagsstillerne har intet arbejde præstet i retning af at klarlægge disse forhold, lige såvel som det er uklart, hvor stor rækkevidden af forslaget egentlig er. Hvilke områder dækkes konkret af lovforslagets bestemmelser og hvilke områder er friholdt?

Det er mindretallets opfattelse, at et seriøst arbejde med at fjerne eksklusivbestemmelser og eksklusivlignende bestemmelser må tage sit udgangspunkt i undersøgelser, der klarlægger sådanne bestemmelsers udbredelse i både aftaler på arbejdsmarkedet, i kollegiale vedtægter og i lovgivning.

I konsekvens af dette synspunkt har mindretallet udarbejdet nedenstående retningslinjer til folketingsbeslutning, som vil blive fremsat i begyndelsen af næste folketingsår. Mindretallet håber, at det kan lykkes at skabe tilslutning til et sådant forslag.

Forslag til folketingsbeslutning om fri adgang til erhvervsudøvelse

Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte forslag, der sikrer, at der ikke på noget område inden for erhvervslivet gøres

indgreb i den enkelte erhvervsudøvers aftalefrihed, efter følgende retningslinjer:

1. Det skal sikres, at der ikke inden for noget område af erhvervs- eller arbejdslivet lovligt kan ske nogen begrænsning i den enkeltes erhvervsudøvelse, som har baggrund i manglende tilknytning til en fagorganisation, interesseorganisation, brancheorganisation o. lign.
2. Det skal sikres, at benyttelse af ordninger, til hvilke der ydes statsstøtte – enten i form af tilskud eller lån – ikke gøres betinget af medlemskab af en forening, interesseorganisation el. lign.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Kristeligt folkeparti, venstre og det konservative folkeparti har i efteråret 1980 fremsat forslag til lov om begrænsning af organisationers rettigheder over for erhvervsudøvere (L 45).

Forslag til lov om begrænsning af organisationers rettigheder over for erhvervsudøvere går ud på at forbyde de såkaldte eksklusivaftaler, dvs. aftaler i en kollektiv arbejdsaftale, som forpligter den af aftalen bundne arbejdsgiver til udelukkende eller fortrinsvis at beskæftige arbejdstagere med et særligt organisatorisk tilhørsforhold. Forslagsstillerne finder imidlertid, at der på arbejdsmarkedet eksisterer mange andre begrænsninger i den frie erhvervsudøvelse, som kan føles mindst lige så generende for borgerne, som eksistensen af en eksklusivklausul med deraf følgende organisationstvang.

På denne baggrund fremsætter forslagsstillerne herved forslag til folketingsbeslutning, hvorefter regeringen opfordres til at fremsætte forslag, der dels sikrer opfyldelsen af hensigten med det ovenfor omtalte fremsatte forslag til lov om begrænsning af organisationers rettigheder over for erhvervsudøvere (L 45), dels sikrer, at der ikke ved aftale eller ved lov gøres indgreb i den enkelte erhvervsudøvers ret til at vælge erhverv og ej heller med udøvelsen af erhvervet.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til nr. 1